

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta šte. 18
Poduredništvo:
Trst, Vicolo delle Rose šte. 7

Cena: Posamezna šte. L 25
Naročnina: Mesečno L 110
Za inozemstvo: Mesečno L 190
Poštno ček. račun: šte. 24/12410

Leto VIII. - Štev. 6

Gorica - 9. februarja 1956 - Trst

Izhaja vsak četrtek

MED DVEMA BLOKOMA

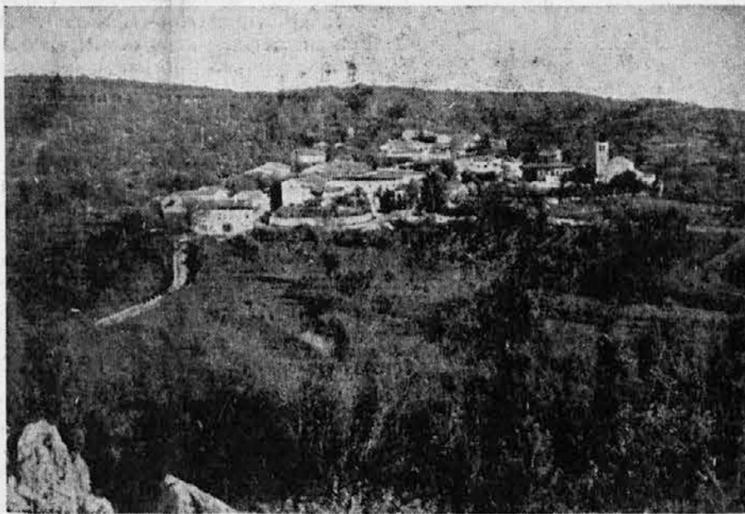
Na kongresu modroslovcev v Amsterdamu leta 1948 je neki angleški modroslovec dejal: »Na svetu je 48% klerikalcev, 48% komunistov in 4% liberalcev. Med poslednje je štel tudi sebe.

Tudi danes imamo v pratkičnem življenju utis, da stojimo pri vsakem srečanju med dvema blokoma: med komunističnim in krščanskim, ki ga sestavljajo v največji meri katoličani ne pa klerikalci, kot se je izrazil oni Anglež. Dva bloka se srečujeta na vsakem področju, pa naj si bo na znanstvenem, filozofskem, političnem in družabnem. Na žalost ugotavljamo, da je na katoliški strani tudi nekaj razumevanja za ideje nasprotnika. Nekateri napredni katoliki, kakor se sami radi imenujejo, celo iščejo nekaj dobrega, nekaj kvasu, v komunizmu. Nasprotno pa komunisti gledajo v krščanstvu le znake preteklosti, nekaj konservativizma. Ti napredni katoliki, ki gledajo prijazno na komunizem, govore in naglašajo dobre strani komunizma. To pa zato, ker se jim komunizem predstavlja kot nova sila, ki razume potrebe sodobnosti. Krščanstvo pa pravijo, da čeprav dejavno, ni novo, je premalo sodobno, premalo aktivno. Komunisti so prepričani, da predstavljajo sodobni zgodovinski pokret. Poslanstvo Cerkev je po njenem namenu drugačno, različno kot je komunizem. Komunisti kriče, da prinašajo novo kulturo in civilizacijo, tako, ki je za današnji čas, tako, ki bo nadomestila krščansko civilizacijo in kulturo.

Prijatelj komunizma so navdušeni nad njegovim mladostnim zagonom in niti ne iščejo v starih oblikah civilizacije prvin, ki lahko odlično služijo v današnjem svetu. Komunisti pravijo, da imamo katoličani preveč strahu pred prenovljenjem, pred izboljšanjem, pred novim. Komunisti ne mislijo tako. Oni sami so že prenovljenje. Toda vprašajmo se, kako si more neko gibanje, ki nima za seboj niti pol stoletja (mislim od Lenina dalje) postavljati načrt o prenovljenju sveta? Niti prvi kristjani, ki so imeli Kristusovo zagotovilo in naročilo, si v prvem stoletju še niso postavljali takih načrtov.

V katoliških vrstah gledamo na komunizem kot na sovražnika, ki hoče uničiti vero. Kako pa misli komunizem? Za komuniste vere ni. Njih boj velja kapitalizmu. Kapitalizem je vir vsega zla, ki ga je treba uničiti. Če pa komunisti govore o veri, o Cerkvih, o krščanstvu, je samo zato, da mu očitajo, da je v službi kapitalizma. Zato je treba vero, Cerkev in krščanstvo izbrisati. Torej ne direktno, ampak indirektno, zahrbtno boj, ker bi sicer imeli pri mnogih premalo uspeha. Tudi katoličani čutimo krivice kapitalizma, ki ga je Cerkev mnogo prej obsodila kot pa komunizem. Zato so komunistični očitki prazni. Komunisti so zelo uzaljeni, če jim rečemo, da so materialisti. Toda Marksov nauk je jasen. On vidi vse le v kruhu in v borbi za kruh. Komunizem vidi vse le v gospodarsko političnih dobrinah. Proti Cerkvi pa se bori, ker jo dolži zaveznitva s kapitalizmom. Krščansko uveljavljanje je drugačno. Krščanstvo je osredotočeno v Boga in ne v materijo, ne v kruh. Kristusov nauk nam govori o božjem očetovstvu. Poslanstvo krščanstva je, pridobivati duše za Kristusa in v teh dušah Njega oblikovati. Pri tem oblikovanju pa tudi katoličani zadenemo na socialno vprašanje. Kristjan je žejen pravice in ljubezni. Kristjan mora nasprotovati sovraštvu, sebičnosti, krivicam...

Torej poslanstvo krščanstva, ki se predstavlja v organizirani Cerkvi, je eno; poslanstvo komunizma pa drugo. Kristjan, ki pozna vlogo vere in svoje poslanstvo, ne more na isto mesto postaviti gospodarsko političnih zadev. Komunizem pa smatra krščanstvo za razdiralno in ovirajočo silo, ki mu ovira doseči njegove cilje. Zato je treba vero iztrgati iz src in Cerkev uničiti. No, v praksi to vse predobro vidimo v deželah, kjer so se komunisti s silo polastili oblasti. Duhovnik ne sme v šolo, ne sme učiti mladine krščanskega nauka, ne sme javno pridigati zoper očitne krivice. Državni uradnik se ne sme cerkveno poročiti, ne sme dati krstiti otrok, ne sme obiskovati cerkve. No, očitno mu tega niti ne povedo. A na lepem se znajde na cesti, je odpuščen iz službe, ker še veruje v vražev. Cerkve so sicer odprte, služba božja se vrši. A mladina ima v tistem času mitinge, udarniško delo, fizkulturo itd. No, za stare ženske se pa komunizem ne meni, razen če se da kateri škrtati

SLIVNO — LEPA VASICA PRI NABREŽINI NA NAŠEM KRASU

siromašno penzijo. Vera je svobodna, a le v cerkvi. Javnih procesij ni, ker ovirajo promet, zvonjenje moti počitek in plaši nervozne. In še nekaj zanimivega. V komunističnih državah je malo naprednih katolikov. V kolikor so se pojavili takoj spočetka, so bili navdušeni za narodno Cerkev, za civilni zakon, za

odpravo celibata. Sedaj pa je malo takih med duhovniki in laiki. In kako dolgo še? Ne vemo. Komunizem se spreminja in nima poročstva trajnosti, kot ga ima Cerkev. Komunizem moramo presojati tak, kot je. Ne po besedah, ampak po delih. In s takim kot je, katoličani ne moremo v vesti sodelovati.

MOSKVA IN WASHINGTON

Bulganin je že drugič ponudil Eisenhowerju sklenitev pogodbe o prijateljstvu in sodelovanju med Združenimi državami in Sovjetsko zvezo. Podobno pogodbo predlagajo Sovjeti tudi Franciji in Angliji. Glede pogodbe z Anglijo je ministrski predsednik Eden rekel: Mi smo tako pogodbo s Sovjeti že imeli. Predlagali smo jim celo, da bi jo podaljšali za petdeset let, oni pa so jo enostransko odpovedali. Zato nisem prepričan, da bi bila zdaj kar naenkrat potrebna nova pogodba. Kaže torej, da bodo Angleži s to zadevo hitro opravili.

Kaj pa Amerikanci? V zadnji številki smo navedli razloge, zakaj so Amerikanci prvo Bulganinovo ponudbo zavrnili. Sedanja ponudba se od prve bistveno ne razlikuje. Čemu torej Sovjeti toliko silijo? Oni gotovo vedo, da bi take pogodbe imele pomen, če bi prej uredili nemško vprašanje, sporne zadeve Srednjega in Daljnega Vzhoda in se sporazumeli o razorožitvi; nikakega pomena pa nimajo, če bi jih sklenili pred ureditvijo teh zadev. Zakaj torej silijo z glavo skozi zid? Iz propagandnih razlogov. Te ponudbe so del njihove taktike usipavanja svobodnega sveta in njegove budnosti pred komunistično nevarnostjo. Zato torej v mednarodni politiki ponujajo Amerikancem, Angležem in Francozom zapeljive prijateljske pogodbe, v notranji politiki nekomunističnih držav pa pritiskajo na ustanovitev ljudskih front. Oboje je del hladne vojne, s katero hočejo ustvariti pogoje za trditve, da Amerikanci in njihovi zavezniki odklanjajo celo tako dobre stvari, kot so ponudbe za mir. Tako vidimo, da jim celo mir služi kot sredstvo hladne vojne proti svobodnemu svetu.

Kdor pozna komunizem, se temu ne bi čudil. Gotovo se naši bralci še spominjajo govora, ki ga je imel Hruščev na zadnjem zasedanju Vrhovnega sovjeta po vrnitvi iz Azije. Takrat je rekel, da ne more biti nikake ideološke razorožitve. Komunizem bo nadaljeval boj proti ostalnemu svetu. Za Sovjete mir ni to, kar je za nas, to je doba, v kateri so vsi složni in si želijo dobro. Zanje je tudi mir sredstvo, odnosno ena od raznih oblik vojne za zmago

komunizma nad svobodnim svetom. In v tej luči moramo gledati tudi na najnovejše moskovske mirove ponudbe, dasi so zavite v prijetne besede.

Washingtonska izjava

Predsednik Eisenhower in britanski predsednik Eden sta ob koncu washingtonskih razgovorov objavila tako imenovano washingtonsko deklaracijo, ki pravi, da se obe državi odpovedujeta uporabi sile. V osvojitvi atoma hočemo videti sredstvo miroljubnega napredka, ne pa pot, ki vodi v prepad, pravi izjava in nadaljuje, da se bosta Amerika in Anglija poslužili vsega svojega vpliva, da bi preprečili, da bi Sovjetska zveza ogrožala mir z razpohovanjem starih nasprotij. Eisenhower in Eden tudi pravita, da se je približno 50 držav sveta združilo v obrambo pred komunist. nevarnostjo. Obljubljata, da hočeta pomagati narodom, da bodo uživali mir, svobodo in socialni napredek. Nadaljevali bomo s prizadevanji za doseg trajnega in pravičnega miru hkrati s splošno in učinkovito nadzorovano razorožitvijo, ki bo osvobodila svet bremena modernega orožja in strahu, katerega to orožje povzroča. Izjava nadaljuje, da Združeni narodi nudijo ustrezna sredstva vsem državam, ki želijo reševati svoja nesoglasja z miroljubnimi sredstvi. Združene države in Velika Britanija sta vedno pripravljene sodelovati pri prizadevanjih za spravljanja pogajanja z ostalimi prizadetimi državami, da bi našle pravično rešitev za vprašanja, ki danes tarejo svet. Dokler to ni doseženo, pa mora skupnost svobodnih narodov ohraniti silo, ki je potrebna, da morebitnemu napadalu odvzame pogum za kako pustolovščino. Ta sila pa ne sme nikoli služiti politiki razširitve kakega naroda na škodo drugega. Izjava dalje pravi, da so bili milijoni ljudi raznih narodnosti, ver in tradicij s silo vključeni v sovjetsko državo in da so mnogi nadaljnji milijoni dejansko, če že ne pravno vključeni v sovjetski komunistični blok. Samo v Evropi so sto milijonov ljudi iz desetih držav, ki so bile nekoč neodvisne, prisilili, da proti svoji volji delajo za slavo in krepitev sovjetske države.

Angloameriški razgovori

Sredi prejšnjega tedna so britanski in ameriški državniki zaključili washingtonske razgovore. Eisenhower in Eden sta se sporazumela o glavnih načelih, po katerih naj se razvija skupna angloameriška politika. Dve največji zahodni zaveznici sta potrdili svojo enotnost, dasi nista mogli uglasiti različnih gledanj na nekatera vprašanja Srednjega Vzhoda in Azije. V Evropi imata okrepitev atlantskega zaveznitva kot nujen pogoj za skupno varnost. Atlantska pogodba jima ni le vojaško zaveznitvo, ampak zametek za rast širše politične in gospodarske zajednosti svobodnega sveta. Glede Azije je treba vsemu svetu povedati, odnosno razne pozabljivce spomniti, da so zahodne države dale po vojni svobodo dvajsetim narodom. Sovjeti pa so jo desetim državam vzeli. Skupno poročilo hvali bagdadsko pogodbo, a dostavlja, da ta pogodba ne sme pokvariti dobrih odnosov z državami, ki niso njene članice. Sicer pa so v zadevi izraelsko-arabskega spora Amerikanci nekako pristali na britansko zamisel, naj bi dali komisiji Združenih narodov za nadzorovanje premirja na razpolago mednarodne policijske sile. Glede Daljnega Vzhoda pravi poročilo, da ima tam angleška in ameriška politika enotne smotre, pač pa različno pot za njihovo uresničenje. Angleži bi želeli skorajšnji sprejem rdeče Kitajske v Združene narode, Amerikanci pa se temu upirajo. Nemčija mora biti združena s svobodnimi volitvami. V taki njeni združitvi vidita Eisenhower in Eden pogoj za resničen in trajen mir. Le zahodnonemška svobodno izvoljena vlada lahko v smislu njune izjave govori v imenu vseh Nemcev. To bi bile glavne točke zaključnega poročila o washingtonskih razgovorih.

Kompromis o Cipru?

Guverner Cipra Harding se pogaja z nadškofom Makariosom o novih predlogih britanske vlade za ureditev ciprskega vprašanja. Zdi se, da je Makarios britanske predloge v glavnem sprejel.

Segni in Martino v Bonnu

Predsednik vlade Segni in zunanji minister Martino sta bila na večdnevem obisku v Bonnu. S kanclerjem Adenauerjem in drugimi člani njegove vlade sta imela več razgovorov političnega, gospodarskega in kulturnega značaja. Italija odločno podpira Zahodno Nemčijo v njenem hotenju po združitvi Nemčije v svobodi. Obe državi sta zvešči pobornici evropske združitve. V sredo sta von Brentano in Martino podpisala sporazum o kulturnem sodelovanju med obema državama. Gospodarski minister Erhard pa je italijanskima gostoma izročil načrt pogodbe o prijateljstvu, trgovini in plovi. Gospodarski stiki med obema državama so zelo živabni. Lani je Italija izvozila v Zahodno Nemčijo za 142 milijard lir blaga, uvozila pa za 180 milijard. Primanjkljaj so krili nemški turisti z denarjem, ki so ga pustili v Italiji.

Iz notranje politike

V Milanu je bil kongres italijanske socialnodemokratske stranke PSDI. Zmagalo je srednje zmerno krilo, precej pa se je okrepilo levičarsko krilo, ki je za sodelovanje z Nenuijevimi socialisti. Socialni demokrati so sklenili, da bodo še dalje sodelovali s Segnijevo vlado. Zahtevali so tudi, da morajo njihovi sindikalisti izstopiti iz krščansko-demokratskih sindikatov in stopiti v socialnodemokratsko Italijansko zvezo dela, kar je voditelj CISL Pastore zelo obžaloval. Nova radikalna stranka pa je na zborovanju v Rimu sklenila, da se bo v nekaterih pokrajinah udeležila občinskih volitev. V stranki je precej nezadovoljstev, ki točno niti ne vedo, kaj hočejo.

Mollet in Alžir

Novi francoski ministrski predsednik Mollet ima največ preglavice z Alžirjem. Zato je sklenil sam potovati v tamkajšnje sršenovo gnezdo in tam ustoličiti ministra-rezidenta generala Catrouxa. V Alžir je dopel v ponedeljek. Vzpostavitev reda in miru v Alžiru je postavil za prvo točko svojega delovnega načrta. Razpisati namerava volitve za alžirsko zbornico in dati Arabcem enako volilno pravico kot jo imajo tamkajšnji Francozi. S to zbornico bi se potem zastopniki francoske vlade pogajali o bodočih odnosajih med obema deželama.

Toda Molletu in njegovemu ministru Catrouxu so do skrajnosti nasprotni Francozi, ki bivajo v Alžiru in ki jih je nad en milijon. Ti so v ponedeljek sprejeli Molleta z zelo sovražnimi demonstracijami. Catroux pa je odstopil. Vprašanje je sedaj, kako se bosta Mollet in z njim Francija rešila iz tega novega precepa.

Perzija in Rusija

Sovjetska zveza je že dvakrat protestirala v Teheranu, ker je Perzija pristopila k bagdadski pogodbi. Perzijska vlada pa obtožuje Sovjete, da po svojem radiu vodijo gojnjo proti perzijski vladi. Zanimivo je, da je perzijska vlada tudi beogradskega vladi izročila protest proti napadom na bagdadsko pogodbo, ki jih je izrekel Tito med svojim obiskom v Egiptu.

Leta 1968 bo nova konferenca za suški prekop, kjer bodo sprejeli nov statut. Ruski posredniki marljivo kupujejo po svetu suške delnice. Založeni z delnicami hočejo odločilno vplivati na novi statut.

NAŠ TEDEN V CERKVI

12. 2. nedelja, 3 predp.: sv. Evlacija, m.
13. 2. ponedeljek: sv. Albin, škof
14. 2. torek: sv. Valentin, m.
15. 2. sredo: Pepelnica
16. 2. četrtek: sv. Julijana, d. m.
17. 2. petek: sv. Francšek Klé, m.
18. 2. sobota: sv. Simeon, škof.

SV. VALENTIN († 14. 2. 269) duhovnik. Bog mu je dal dar čudežev, tako je čudežno ozdravil mnoge bolnike. Obenem je slovel po svoji modrosti. To seveda ni bilo všeč poganskim oblastnikom, ki niso ho-

IZ SV. EVANGELIJA

Čisti čas je vzel Jezus dvanajstere ter jim rekel: »Glejte, v Jeruzalem gremo in spolnilo se bo vse, kar je pisano po prerokih o Sinu človekovem. Izdan bo namreč nevernikom in ga bodo zasmehovali in bičali in vanj pljuvali; in ko ga bodo bičali, ga bodo umorili in tretji dan bo vstal.« — In oni niso nič tega umeli; ta beseda jim je bila skrita in niso vedeli, kaj je govoril. Ko se je pa bližal Jerihi, je neki slepec sedel kraj pota in ubogajme prosil. In ko je slišal množico, ki je šla mimo, je povpraševal, kaj bi to bilo. Povedali so mu, da gre mimo Jezus iz Nazareta. In zavpil je: »Jezus, Sin Davidov, usmili se me!« — Sprejdi idoč, so ga svarili, naj utihne. On pa je še mnogo bolj kričal: »Sin Davidov, usmili se me!« — Jezus je torej obstal in velel, naj ga pripeljejo k njemu. Ko se je približal, ga je vprašal: »Kaj hočeš, da naj ti storim?« — On pa je rekel: »Gospod, da spregledam!« — In Jezus mu je rekel: »Spreglej, tvoja vera te je ozdravila.« — V hipu je spregledal, šel za njim in slavil Boga. In vse ljudstvo je dalo Bogu hvalo, ko je to videlo.

Zgodovinski obris praznovanja velike noči

Ze iz apostolskih časov je sv. Cerkev vsako leto na poseben način praznovala spomin trpljenja smrti in vstajenja Gospodovega. Temu spominu je posvetila kar tri dni: petek spominu trpljenja, soboto spominu mrtvega Zveličarja v grobu in nedeljo skrivnosti vstajenja. Pozneje so dodali še četrtek v spomin postavitve zakramenta sv. Rešnjega Telesa in končno so uvedli še spomin slovesnega vhoda Kristusovega v Jeruzalem, ki ga obhajamo na oljčno nedeljo in s katero začenja veliki teden ali kot se po novem obredniku imenuje »sveti teden«. Spočetka so imeli te dni bogoslužje ob urah, ko so se skrivnosti dogajale. Na veliki četrtek je bilo bogoslužje zvečer, ker je zvečer postavil Jezus sv. R. T., na veliki petek je bilo bogoslužje okrog tretje ure popoldne in na veliko soboto je bil dan žalosti v spomin Jezusovega pokopa. Šele pozno v noč je začelo bogoslužje, ki je izzvenelo v velikončno veselje v nedeljskem jutru.

V srednjem veku so iz raznih razlogov začeli sv. obrede prej, tako da so jih počasi prenesli kar na jutranje ure, čeprav so se vse molitve pri obredih nanašale na čas, v katerem so se skrivnosti v resnici vršile. Nekoč so bili ti dnevi zapovedani prazniki, da so se verniki udeleževali pobožnosti. Leta 1642 pa je papež Urban VIII. pod vplivom razvoja časov zapovedane praznike velikega četrta, petka in sobote odpravil. Zato je tudi udeležba pri pobožnostih pojemala. Ker pa so obredi svetega tedna tako veličastni in tako koristni za duhovno življenje vernikov in njih življenja s Cerkvijo, zato je sv. oče Pij XII. prenesel obrede tega tedna na ure ob katerih so se v prvih časih krščanstva vršili, da bi se verniki lažje teh obredov udeleževali in črpali iz njih moči in milosti za svoje versko življenje.

Upajmo, da se bomo tudi mi Slovenci obredov velike noči v novi obliki in ob teh primernejših urah oklenili z veliko ljubeznijo in se tako duhovno pripravili na praznik vseh praznikov — na sveto veliko noč, praznik vstajenja Gospodovega in našega.

teli, da bi se krščanska vera širila. Pod cesarjem Klavdijem II. so ga mučili in končno z mečem obglavili.

Tako je, hudobija se rada posluži nasilja.

Sv. Valentin je zavetnik proti boleznim, zlasti proti padavici.

V Podsobotinu je cerkev posvečena sv. Valentinu, Sabotin se pa imenuje po njem.

V našem slovtvu je lepa legenda o sv. Valentinu in Peregrinu, ki sta romala na Limbarsko goro pri Moravčah.

Vid naših oči, naravni razum in luč sv. vere so trije nele prvotni božji darovi, ampak pravi spoznavni umotvorci. So kakor različni, nadvse umno narejeni organi spoznavnega značaja. Cela naša narava (nemurjoča duša in telo s svojimi organi) je čudovit umotvor, ki razodeva božje bivanje in njegovo neskončno modrost.

Eno samo človeško oko je popolnejše in dragocenejše po svojem sestavu, po svoji koristi in izredni vrednosti kot ves mrtvi del prirode. Velja več kakor rože, drevesa, zemlja, hribi, reke, morja, sonce, luna, zvezde, barvit nebesni svod, zarja, sončni vzhod in zaton, pomlad ali jesen v naravi.

Druge stvari so namreč lepe in slikovite, toda one svoje lepote ne morejo občudovati, ker je ne vidijo; medtem ko naše oko lepote božjega stvarstva motri, občuduje in uživa. Včasih naše oči kar pijejo prirodne krasote.

Razumemo tedaj slepečo stisko

Iz življenja Cerkve

NEDELJA V HOLLYWOODU

»Nedelja v Hollywoodu« je naslov novega radio-televizijskega programa mnogih severnoameriških postaj. Prikazuje manj znane dogodke iz življenja raznih filmskih igralcev in igralk z namenom, da bi vzbudili duhovniške in redovniške poklice. Pater Caffrey, ki je preživel trideset let kot dušni pastir med temi igralci, pripoveduje svoje vtise o raznih znanih filmskih igralcih.

NACIONALIZEM — NALEZLJIVA BOLEZEN

Pretirani nacionalizem, ki se v Evropi počasi zgublja, se je preselil v države Srednjega in Daljnega Vzhoda. Indonezijski škofje so čutili potrebo, da izdajo posebno pastirsko pismo o tem vprašanju. Škofje obsojajo kolonializem in poudarjajo neodvisnost Indonezije, a istočasno opozarjajo na nevarnost pretiranega nacionalizma. Pravijo, da je pretirani nacionalizem slaba politika.

MLADA INDIJANKA NA POTI K OLTARJU

V Združenih državah slavijo letos 300 let rojstva Katarine Tekakwitha, ki je indijanskega rodu. Krstili so jo francoski jezuiti, umrla pa je stara komaj 24 let. Upajo, da bo kmalu proglašena za blaženo. 3. januarja leta 1943 je sveti oče proglasil njene herojske čednosti. Sedaj pristojna kongregacija proučuje čudeže, ki naj bi se zgodili na priprošnju umrle Indijanke.

AMERISKA POMOČ

V Salzburgu so te dni obhajali desetletnico pomoči ameriških katoličanov Avstriji. Ta ameriška pomoč NCWC ima v Avstriji 8 uradov in je v teh desetih letih razdelila za 12 milijonov dolarjev podpore v blagu in hrani ter 750 tisoč dolarjev podpore v denarju, 30.000 beguncev je pa pomagala, da so se izselili.

CERKEV MOLKA

Vatikanski dnevnik »Osservatore Romano« je lani poročal o stanju katoliške Cerkve v komunističnih deželah: 185 poglavarjev škofij ni na svojih mestih in med temi 4 kardinali, 32 nadškofov, 117 škofov in 32 apost. administratorjev. Od teh 185 je 23 ubitih, 38 v ječi, 22 ločenih od svoje črede, 74 pogrešanih ali v izgnanstvu, 15 v begunstvu in o 13 ni nobenih poročil.

Poleg teh je na tisoče in tisoče duhovnikov, ki jih je zadela ista usoda kot njihove škofo. Ti vsi so mučenci in spoznavalci Kristusuovi v 20. stoletju, stoletju napredka in civilizacije.

pred storjenim čudežem in hvaležno zadoščenje po njem.

A očesni organ, čeprav nadvse dragocen in popolnemu telesu nujno potreben, je zelo daleč za razumom, ki človeka visoko dviga nele nad mrtvi svet, ampak tudi nad živali in ga približuje Bogu.

Pa tudi razum, čeprav velika in celo prva naravna odlika človeške osebe, je še vedno mnogo nižja od skrivnostne luči sv. vere. Vera nam osvetli skrivnosti, ki jih niti največji učenjak ne more slutiti, kaj šele spoznati, po naravnem razumu. Tako nas n. pr. samo sv. vera pouči, da so tri božje osebe (Oče, Sin in Sv. Duh) in vendar je Bog v bistvu ali po naravi samo eden; dalje, da je pekel in satan v njem; da so vice, kjer trpijo za ostaline svojih grehov verne duše; da čaka dobre ljudi večna sreča v nebesih itd.

Za sklep: Pazimo na oči (v zdravstvenem in moralnem smislu)! Rabimo in razvijamo razum, rabimo ga predvsem za božjo čast in splošno duhovno korist ter se z njim branimo pred lažjo in vsakršno, posebno brezbožno ali nemoralno prevaro! Nad vse pa si za vsako ceno ohranimo veliki in nikdar zadosti cenjeni zaklad sv. vere! Vse je povedano s tem stavkom: le vera nas more zveličati; brez nje pa ni druge posmrtni usode kot večni peklenski ogenj.

Toda pomnite: vero je mogoče obdržati (izvzemši čudež) samo z dolžno molitvijo, pogostimi sv. zakramenti in s trajno kršč. poštenostjo.

Z evangelijskim slepecem vzkliknimo: Gospod, daj, da bomo vsi spregledali in spoznali Tvojo neskončno ljubezen do nas!

ALI — ALI

Agencija »Katholische Nachrichten« sporoča, da je dospel iz Jugoslavije v Muenchen pater Vendelin Gruber. Komunisti so ga pred leti kot vatikanskega špijona obsodili na 15 let prisilnega dela. Na delu je bil po raznih taboriščih v Vojvodini. Sredi lanskega decembra so mu dali komunisti na izbiro, ali da se podredi ljudski demokraciji, ali da zapusti deželo. Odločil se je za drugo.

ŽIVEL KRISTUS KRALJ

Proti sanghajskega škofa msgr. Kungu so komunisti uprizorili proces koncem lanskega septembra. Postavili so ga pred množico 4000 ljudi in škofu nastevali njegove zločine. Nato so ga pa postavili pred mikrofon, da bi pred vsemi ponižno priznal, kar so mu očitali. On pa je v mikrofon z vso močjo zavpil »Živel Kristus Kralj!« Iz ljudstva, kjer je bilo mnogo katoličanov, pa je zaoril klie »Živel naš škof!« Seveda so straže takoj planile na jetnika, sodniki so prekinili proces, škofa pa odvedli v ječo.

NOV VIDEMSKI NADŠKOF

Sv. oče je imenoval za videmskega nadškofa msgr. Josipa Zaffonato, dosedanega škofa v Vittorio Veneto. Novi nadškof je star 57 let in je doma iz vicentinske škofije. Znan je kot sloveč govrnik, velik organizator katoliške mladine, za katero je napisal več nabožnih knjig. Bog mu daj veliko moči, da bi s krepko roko vodil svojo čredo in uspešno deloval v škofiji, v kateri prebivajo kar tri narodnosti.

IZJAVA INDIJSKIH ŠKOFOV

»Politična in moralna nemirnost azijskih narodov potrebuje podpore vsega krščanstva, saj težijo narodi po zakoniti svobodi, neodvisnosti in socialnih reformah, tako pravijo v skupni izjavi indijski škofje. Nadalje pravijo škofje, da je treba ugotoviti socialne ustanove človeške družine, družino in državo, v obrambi pred komunizmom. Obsojajo veleposestniško upravljanje zemlje in zagovarjajo poljedelstvo kot osnovo zdravega gospodarstva.

PRAVI NAMEN BORBE PROTI KOMUNIZMU

Pri posebni molitveni uri za žrtve preganjanja vere po svetu, ki so jo nedavno opravili v Washingtonu, je tamkajšnji nadškof posebno poudaril, da se morajo Združene države boriti proti rdeči nevarnosti bolj zaradi idealov pravičnosti, miru in enakosti, kot pa zaradi gospodarske, vojaške in politične nevarnosti.

Širite »Katoliški glas«

Desetletnica slov. bogoslovja v Argentini

Lansko leto 1955 je slovensko bogoslovje v Argentini obhajalo desetletnico svojega obstoja. »Duhovno življenje« je v decembrski številki prineslo o tej obletnici več zanimivih člankov, iz katerih posnemamo nekaj podatkov, da bo tudi onim, ki ne berejo »Duhovnega življenja«, o tem kaj več znanega.

V maju 1945 so se z domobranskimi oddelki in številnimi begunci umaknili iz Ljubljane na Koroško tudi tedanji bogoslovci v ljubljanskem semenišču ter številni drugi, ki so služili pri slovenski vojski. Vsi ti bogoslovci, kolikor jih niso vrnili Angleži z ostalimi domobranci, so želeli nadaljevati svoje študije. Toda kje in kako? Salezijanec dr. Stefan Farkaš je iztaknil lepo priložnost: benediktinci v Pragli blizu Padove bi lahko odstopili del svojega samostana za semeniške prostore. Tako se je tudi zgodilo: dne 31. maja 1945 so se naselili v Pragli, mesec nato 25. junija pa je sv. kongregacija za semenišča po posredovanju asistenta jezuitskega reda p. Antona Prešerna priznala novo ustanovo kot podružnico ljubljanskega semenišča in teološke fakultete ter potrdila za rektorja in dekana prelata dr. Odarja. Prvi spiritual je postal dr. Karel Truhlar, za gospodarsko stran semenišča pa sta poskrbela s pomočjo dobrotnikov v ZDA č. g. Luis Baznik, tedaj kaplan pri ameriški armadi na Primorskem in pa pok. msgr. Gabrovšek Franc.

Eno leto je ostalo semenišče v Pragli, nato se je preselilo v Briksen na Tirolskem. Tu so se počutili kot doma. Toda razmere so se spremenile. Zavezniki so leta 1947 odšli in položaj slov. semenišča v Briksnu je postal iz političnih razlogov težak; treba je bilo misliti na kako novo rešitev. Kam? Tedaj je prišla iz Argentine ponudba, naj bi se bogoslovci nastanili v škofiji San Luis; tam bi jih škof sprejel in zanje skrbel. Zato se je vodstvo odločilo in ponudbo sprejelo. V celoti so se preselili tja dol leta 1948. V San Luisu so ostali tri leta, nato so se sredi leta 1951 naselili v bližini Buenos Airesa v Adrogué, v hiši, ki so jo vzeli v najem. Bili so torej vsaj deloma na svojem in ne več odvisni od drugih. Lani so to hišo z zemljiščem vred kupili. Bogoslovju so tu priključili še dijaški zavod (malo semenišče). Prvo leto je bilo v bogoslovju 38 bogoslovcev, lani še 10; v dijaškem zavodu pa so imeli 26 učencev. V desetih letih je izšlo iz tega bogoslovja 49 duhovnikov.

Slov. bogoslovje v Argentini je pod vrhovnim pokroviteljstvom ljubljanskega škofa msgr. Rožmana ter se smatra za bogoslovje ljubljanske škofije v begunstvu. Škof Rožman je zato tisti, ki imenuje semeniške predstojnike ter kadar je mogoče tudi posvečuje nove mašnike iz tega semenišča. On je tudi tisti, ki skrbi za materialno plat semenišča. Pri tem mu po-

magajo kakor že od začetka velikodušni ameriški slovenski katoličani. Vzdrževanje take ustanove stane veliko, toda žrtve so gotovo izplačajo, če pomislimo na veliko število duhovnikov, ki jih je semenišče že dalo in pa na dejstvo, da je bogoslovna fakulteta v tem bogoslovju edina slov. fakulteta v inozemstvu, kjer imajo bogoslovci celotno vzgojo in šolanje v slovenskem jeziku. Ko pride dan, bodo povsem pripravljani, da začnejo z dušnopastirskim delom kjer koli med Slovenci.

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

V KRASICU

KIPA poroča iz zanesljivih virov, da je nadzorstvo v Krasici, kjer biva kardinal in zagrebški nadškof, poostreno in je težko doseči kardinala. Njegovo zdravstveno stanje je zadovoljivo, dasi ni še popolnoma ozdravel. Njegova odločnost se posebej kaže v dveh stvareh: odklanja vsaktero vmešavanje državnih oblasti v notranje zadeve Cerkve in odklanja ustanovitve društev ljudskih duhovnikov (CMD).

ZARADI SLOVENSKE ZASTAVE

Pred okrožnim sodiščem v Mariboru so obsodili na šest mesecev strogega zapora župnika iz Limbuša pri Mariboru Alojza Jesenka. Obtožili so ga, da je ob prazniku vstaje razobesil slovensko trobojnico brez rdeče zvezde. Zato tudi ječa. Seveda obsodba se je glasila, da je kriv zaradi sovranske propagande. Tako je razobešanje slovenske trobojnice v Sloveniji zopet zločin. Kolikokrat se je v sto letih že zgodilo, da so bili Slovenci v Sloveniji obsojeni zaradi slovenske trobojnice! Toda vsi taki so šli, trobojnica je pa ostala. Tudi sedaj bo tako.

KER SO SESTAVLJALI DRUŽINSKO KNJIGO

Prastar je predpis Cerkve, naj ima župnik tudi tako zvano družinsko knjigo ali Status animarum, kjer si zaznamuje posamezne družine in njih člane ter stanje njihov verskega življenja (krste, poroke, birne itd.). Dva župnika na Kranjskem sta hotela sestaviti tako knjigo, in sicer Ivan Tekave v Dobu ter župnik v Homecu. Toda slabo sta našlela; tudi to so smatrali za kaznivo dejanje in se bosta morala zagovarjati pred sodiščem.

ZVEZA SLOV. KATOL. VISOKOSOLCEV

v Madridu je te dni izvolila nov upravni odbor. Za predsednika je bil izvoljen Marijan Magister, za tajnika Jože Napart in za blagajnika Ciril Pasterk.

Novemu odboru želimo pri delu obilo božjega blagoslova.

Mir, mir, ...

Cerkev vedno moli in dela za mir. Koliko so naredili te zadnji papeži, da bi voditelji držav spoznali, kako strašno so posledice vojne. Seveda Cerkev ne izrablja tega svojega apostolata kot to delajo komunisti, ki povsod na ves glas kričijo o miru in vabijo druge države, naj pristopijo k njihovega gibanju za mir, sami pa se na skrivnem obožujejo in pripravljajo, da bi zavojevali ves svet in ga postavili pod okrilje rdeče zvezde.

Mi katoličani hočemo pravi mir in zato nočemo vojne, ker prinašajo človeštvu neizmerno gorje.

Predsednik ZD Eisenhower je v enem izmed svojih govorov povedal marsikaj zanimivega o visokih cenah vojnih priprav in o žrtvah pretekle vojne.

Ena letalonosilka je stala toliko kot bi bilo treba, da bi brezplačno oskrbeli hrano za eno celo leto štiri mesta po 100 tisoč prebivalcev vsako.

En oklopni voz je v zadnji vojni stal toliko kot 84 poljskih traktorjev.

Vse kar je potrebovala ena sama oklopna divizija je stalo toliko kot bi stalo 32.000 novih hiš s štirimi prostori vsaka.

Cena enega samega modernega bombnika stane toliko kot trideset novih šol ali pa 2 elektrarni, katerih vsaka bi dajala električno energijo mestu s 60.000 prebivalcev ali pa stane toliko kot 2 popolnoma opremljeni bolnici ali pa avtomobilska cesta iz cementsa dolga 80 km.

Kako ogromno je stala zadnja vojna in kaj bi se dalo za porabljeno svoto vse zgraditi! Naj povedo številke.

Vojna je stala 375 milijard zlatih dolarjev. S to svoto bi lahko dobila vsaka

družina vse Zapadne Evrope in še Rusija zraven: hišo z vso opremo. — Poleg tega bi lahko dobilo vsako mesto vsega tega ozemlja 250 milijonov za svoje ustanove kot so šole in bolnice.

Namesto tega pa je bilo: 32 milijonov mož in fantov mrtvih na bojnih; 20 milijonov otrok, žen in starcev ubitih pri različnih napadih;

26 milijonov mrtvih v koncentracijskih taboriščih ali nasilno uničenih;

30 milijonov invalidov;

45 milijonov ljudi je moralo zapustiti dom;

30.000 milijonov stanovanj je bilo podrtih;

1 milijon otrok je izgubilo starše.

Ob pogledu na to statistiko se kaže vojna še v večji grozoti, zlasti ker bi bila nova vojna še mnogo strašnejša kot je bila pretekla. Zato ni čuda, če sv. oče tolikrat govori o miru. Pa tudi ni strašnejšega kot izrabljati propagando za mir za zaslužnje sveta po komunizmu. Upajmo, da bodo posledice pretekle vojne ostrašile vse tiste, ki lahko vojne povzročijo, da se ne bodo lahkomišlelo igrali z usodo narodov.

TURISTICNI PROMET V ITALIJI

Po izjavah visokega komisarja za turizem on. Romania, je lansko leto obiskalo Italijo 10 milijonov 786 tisoč turistov. Izmed teh je bilo največ Nemcev in sicer 38%. Pred desetimi leti, ko se je začel prvi povojni tujski promet, je število turistov doseglo komaj 1 milijon 600 tisoč. Leta 1950 je dosegel tuj promet že 5 milijonov.

Pri nas na Tržaškem

Pri nas na Tržaškem je vse na glavi. Takšno elektrizirano ozračje je bilo samo še pred tremi leti, ko sta si Tito in Pella v senci bajonetov stala nasproti. Alarm so povzročili italijanski šolski oblastniki, ki so v enem dnevu preleteli vse slovenske šole in povsod zahtevali, da v najkrajšem času izginejo samo slovenski napisi in da se povsod poleg slik slovenskih pesnikov in pisateljev namestijo po naših šolah slike italijanskih kulturnih mojstrov. Po krajevnih razmerah je tu in tam šlo še dalje in ravnatelji morajo sedaj spreminjati šolske pečate in napise na ovojnicah in uradnih papirjih. Iz Nabrežine se celo sliši, da bodo morali slovenski šolarji hoditi v šolsko poslopje skozi stranska vrata.

RAZBURJENI ZARADI SOLSKEGA ZAKONA

Skoro istega dne, ko se je začelo to go-diti po naših šolah, so vsi naši časopisi prinesli prvo poročilo o krivičnem šolskem zakonu, ki buje že čaka na ministropi mizi v Rimu na zadnji podpis. Naši bralci nekaj točk tega krivičnega zakona pozna-jo in zato stvari ne ponavljamo. Ponojimo le svojo odločno voljo, da tega zakona, ki bi pomenil konec slovenske šole na Pri-morskem, nikoli ne sprejmemo! Sklicuje-mo se na ustavo italijanske republike in na neizvršeni londonski sporazum! Če pa bi se proti volji vseh primorskih Sloven-cov in vseh resnično demokratičnih Itali-janov zgodilo, da pride do podpisa kri-vičnega zakona, tedaj skromno rečemo, da krščanska demokracija nima več pravice do obstanka in do tako blestečega naslova! Krščansko ime bi bilo s takim krivičnim zakonom oskrnjeno!

TUDI POSTENI ITALIJANI SO Z NAMI

Veseli nas, da smo vsi Slovenci brez izjeme v obrambi naše svobodne šole po-polnoma edini! Še bolj nas veseli, da se oglašajo posamezni italijanski politiki in posamezni italijanski časopisi, ki nas v naši borbi za slovensko šolo podpirajo. V tej zvezi je zelo važen govor samega pred-sednika republike Gronchija, ki je v Bel-lunu v javnem govoru pribiljal, da je tre-ba državno ustavo do pike v vsaki točki in do vseh državljanov izpolnjevati, tudi do pripadnikov narodnih manjšin! Znani politik Diego de Castro pa je v Trstu naj-

bolj nestrpnim rojakom in krajevnim vo-diteljem dopovedoval, da je na mejah nujno potrebno modro in previdno vladan-je z narodno manjšino. Zadovoljuje nas tokrat tudi pisanje lista »Vita Nuova«, ki se zaveda resnosti položaja ob vsesloven-skem vznemirjenju in obenem zelo opozarja odgovorne na de Castrove nasvete in predloge. Napačno pa misli, da bodo slovenski starši sami sčasoma zaprli sloven-ske šole, ker ne bodo pošiljali svojih otrok vanje, kar da se že dogaja v zadnjih le-tih.

BODIMO POGUMNI!

Kakšen bo zaključek te hude burje? Zaradi deževanja stoterih protestov skozi vsa vladna vrata, bo prosvetni minister Rossi, ki nam je v Trstu vse kaj drugega osebno obljubil, perečo zadevo odložil in čakal ugodnejše prilike. To je naše edino upanje in — strah! Zato vsi Primorci, budno na straži! Če bo treba podpisa vsa-kega Primorca za ohranitev naše šole, ga dajmo! Če bo treba pisati na najvišja mednarodna mesta zaradi krivic proti na-ši šoli, storimo! Kaj nam pomaga svoboda našega časopisa, kaj nam pomaga svoboda v cerkvi in v strankah in prosvetnih dvorinah, če pa nam vzamejo mladino in naše šole izpraznijo! Z uničenjem naše osnovne šole, je uničeno vse naše kultur-no življenje! To se sicer ne bi zgodilo hitro, dogajalo bi se počasi, a z gotovim uspehom.

TUDI SEDAJ — TITOV REŽIM NAMA NESREČA

Končno samo omenimo, da bi pričako-vali od beogradske vlade vsaj v tej pre-važni zadevi večje pomoči. Draškovičeva izjavica je za tako veliko stvar prestaba in način preozek. Sicer pa je bilo vse le pesek v oči, samo da malo potolažijo Tr-žačane in Goričane. Ne zapišemo prvič, da je vsega našega gorja kriv prav Titov komunistični režim. Če bi se sedaj pokopana osvobodilna fronta tam prva leta v Trstu drugačna znašla in če bi imela nevezane roke, bi danes mi Primorci ne bili neza-želena manjšina! Vse slabo, kar prihaja nad nas, je logična posledica popolnoma zgrešene titovske politike v Trstu in na Primorskem v prvih letih po vojski!

TRŽAČAN

Pri nas v Slov. Benečiji

Izza železne zavesa, v katero je zakle-mjena sosedna Beneška Slovenija, ni nobe-nega glasu: izgledati mora, da je tam vse lepo mirno in zadovoljno. Zaman listaš po zelo razširjenem videmskem katoliškem tedniku, da bi kaj izvedel, kaj se godi v Nadiških dolinah, kjer ni več Slovencev; ako hočeš kaj izvedeti o ondornih rojakih, se moraš priporočiti listu »Messaggero Ve-neto«, ki izdajalsko tu pa tam pové, da v »italianissime valli del Natisonce ondor-ni »valligiani« (nekdanji Slovenci) niso povsem zadovoljni. Tako smo n. pr. v šte-vilki od 30. preteklega januarja istega dnevnika čitali pod velikim naslovom, da »A Cosizza non vogliono il nuovo prete in ehiesa« — »I valligiani hanno impedito l'ingresso in canonica al vicario e attendo-no che il futuro Arcivescovo dia loro un sacerdote italiano« (V Košci nočejo novega duhovnika in čakajo, da jim bo bodoči

nadškof poslal italijanskega). Pod tem na-slovom nam obširno dokazuje, zakaj ko-zjiški verniki »di schietissimi e indefetti-bili sentimentali italiani« nočejo »novoime-novanega župnika, preč. g. Jožefa Kjačiča, dolgoletnega trémunskega vikarja, češ da je »di sentimentali slavie. Hvaležni smo »Messaggeru«, da nam je vse to povedal in nas tako opozoril, da v Benečiji niso vsi zadovoljni, vsaj dopisniki »Messaggera« ne.

Kaj se je vendar zgodilo v Košci, da je spravilo ondote »valligiane« na upor pro-ti odloku videmske kurije? Pred par me-seci je bivši vikar, don Boldarino, duhov-nik iz škofije Forli, dobil dekret, da mora zapustiti Košco, ker je med tem Košca bila povzdignjena v župnijo in bi on ne mogel biti imenovan za župnika, ker ni duhovnik videmske nadškofije. Don Boldarino, ki se je izkazal »di sentimentali ita-

lianissimi« in ni vedel, da duhovnik mora imeti še »sentimenti cattolici« in je zato prepovedal molitev v domačem jeziku, se je upiral dekretu kurije in odlašal z od-hodom, dokler ni bil prisiljen. Medtem je prosil, jokal, pihal, tako da je spravil du-hovnjivo v dva tabora. To je bilo dobro-došlo za one od znanega »Comitato«, ki so takoj posegli vmes in pripravili komedijo, o kateri piše »Messaggero«.

Župnišče v Košci je v katastralnih bu-kvah vpisano na par zasebnikov, katerim je don Boldarino izročil ključe, ko je mor-al zapustiti Košco. Ti pa so bili lepo po-učeni, da so pred postavo oni gospodarji župnišča. Ko je preč. g. Kjačič pripeljal pohištvo, mu niso hoteli izročiti ključev župnišča. Moral je pustiti pohištvo v Azli in čakati, kaj bodo ukrenili predstojniki. In takrat je prišla pripravljena komedija do vrhunca. Nastopil je domači orožniški komandant, da bi zlepa prepričal »gospo-darje« župnišča, da naj dajo ključe, pa mu ni uspelo. Pritekel je potem čedajski sodnik Zuccarello in za njima se polkov-nik in deželni poslanec Olivieri. Vsem posredovalcem so »lastniki«, katerim se je pridružilo vsakikrat še par histeričnih in dobro izločanih babur, odločno izjavili, da »ljudstvo« noče slovenskega duhovnika in da bo počakalo novega nadškofa in ga prosilo za laškega. Dovolj materiala za članek »Messaggera«. Pravo ljudstvo, ki je čakalo, da bo pomagalo spraviti pohištvo novega župnika v župnišče, za vse to ni niti vedelo.

Čakamo, da nam bo »Messaggero« povedal še, kaj bodo ukrenili cerkveni pred-stojniki proti »upornikom« in kako bo re-

šila zadevo kvestura, ki je končno posegla vmes. Nič ne bomo komentirali poteka cerkvenih razmer ob meji države, pred vrati komunizma. Konstatirati pa moramo, da je položaj starih in uglednih slovenskih duhovnikov v Nadiških dolinah res pomilovanja vreden.

Opomba uredništva: Tudi mi zaenkrat nečemo k resnemu dopisu iz Slov. Benečije dodajati komentarjev. Opozoriti hočemo le, da so o tem dogodku pisali tudi drugi časopisi izven naše dežele, n. pr. »Patria« v Rimu, priznan nacionalističen dnevnik. Poleg tega hočemo še poudariti, da smo o podobnem postopanju z duhovniki do sedaj brali in slišali le še iz dežel pod komunisti. Tam si je »ljudstvo«, to je partija, dovolilo podobne izgrede do do-mačih duhovnikov. Naš odgovorni urednik je na lastni koži dvakrat občutil tako »voljo ljudstva«, ko je bil leta 1947 v Sol-kanu za župnika in apostolskega admini-stratorja. Dvakrat ga je namreč »ljudstvo« izgnalo iz vasi in čez mejo. Zato nam je prav dobro znano, kako se pripravlja taka »ljudska volja«. Vseled tega s tem večjim ogorčenjem obojamo taka dejanja, ki so izraz diktatorske miselnosti in ustrahova-vanja od strani majhne peščice nad veči-no. Oblasti, civilne in cerkvene, pa naj spričo takih vedno bolj pogostih pojavov diktatorske nestrpnosti in ustrahovanja vendar nastopijo, da se napravi konec. Si-cer bo javnost morala resno sumiti, da so one prve, ki dajejo potuho pri takem resnem ogrožanju verske in cerkvene svobode v Beneški Sloveniji.

RAZNE NOVICE

Veto proti Bogu

»Osservatore Romano« poroča, da je sovjetski zastopnik v Varnostnem svetu postavil nov veto. Dosljed ga je v raznih zadevah uporabil že 75-krat. Šestinsedemdesetega pa je iz-rekel naravnost proti Bogu. Kako to? Ameriški zastopnik je predla-gal, naj bi bodoče seje Glavne skupščine pričeli z molitvijo, ki bi jo opravil kak duhovnik. Sovjetski zastopnik je ta predlog odbil z ve-tom. Temu se vatikansko glasilo ne čudi. Čudi pa se tistim ljudem, ki komunistom še verjamejo, češ da niso proti Bogu in da je možno z njimi sodelovati. Komunizem je sam po sebi zikanje Boga. Sov-jetska zveza pa nosi zastavo komu-nizma in tako tudi zastavo brez-boštva. In komunisti, ki se borijo proti veri in Bogu, vabijo hkrati na razgovore katoličane, seveda le, da bi jih prevarili. S katoličani bi se radi pogovarjali, pogovor z Bogom pa odklanjajo, ker pač dobro vedo, da Boga ne morejo prevarati.

SIBIRSKI MRAZ PO VSEJ EVROPI

Sibirski mraz, ki je v zadnjem tednu zajel vsjo Severno Evropo, je dosegel tudi naše kraje vse do najjužnejših pokrajin Italije. Začel se je okrog Svečnice in tra-ja že ves teden. Temperatura se suče od 14 do 3-4 stopinje pod ničlo. Veter mraz še poostrojuje. Hujše je seveda v Trstu. Tam se je spremenil v burjo s 150 km na uro. Vsi pomoli in obrežne skale so bile pokrite z debelo plastjo ledu. Burja je za-hvalevala tudi več nesreč, na srečo ne težjih. O hujših posledicah mraza pa poročajo

iz drugih krajev Italije. Apeninsko po-bočje so zajeli silni snežni viharji, ki so preprečili ves promet. Na tisoče avtomo-bilov in kamionov je bilo blokiranih na poledelih in zasneženih cestah. Prav ta-ko je na stotine in stotine krajev bilo odrezanih od sveta zaradi velikih snež-nih zametov. Mraz je zahteval tudi več smrtnih žrtev, največ med avtomobilisti, ki so zdrveli v prepade na poledelih cestah. — Sneg so imeli v Rimu. Neaplju, na otoku Kapri, v Bariju; že desetletja ne pomnijo kaj takega.

O še hujšem valu mraza pa poročajo iz severnih krajev Evrope, zlasti iz Rusije, Švedske in Norveške. V Moskvi so zabe-ležili 42 stopinj pod ničlo. Poročajo tudi iz Moskve, da so v letošnji zimi ubili v Kazakstanu nad 2700 volkov. V veliki Bri-taniji je mraz zahteval že 23 smrtnih žr-tev. Znatno število smrtnih žrtev je bilo tudi v Franciji, Nemčiji in drugih sever-nih krajih, tako da znaša po zadnjih po-datkih skupno število žrtev mraza 170 oseb.

Tudi v Jugoslaviji je val mraza priza-del veliko škodo. Donava, Sava in druge reke so zamrzile in vsa plovba je pre-kinjena. Vzдолž vse jugoslovanske obale v Dalmaciji je zamrznilo morje v širini dveh metrov. V Beogradu so zabeležili 21 stopinj mraza, drugod pa 31.

Tudi na gradski in beneški laguni je zamrznilo morje. Ledolomci so s težavo rešili na beneški laguni neko družino in nekega ribiča, ki so ostali ujetniki na otokih, obkoljenih od ledu.

PREPOVED FILMA

Kako film vpliva na mladino, dokazuje film »Divjak«, ki so ga te dni prikazovali v Montrealu. Kmalu so se namreč prika-

zale na ulicah cele tolpe mladih »divja-kova« in usnjenih jopičih, ki so s svojimi gestami in obnašanjem skušali posnemati tolpo mladih motociklistov v filmu. Njihovo število se je v kratkem pomnožilo na tri tisoč. Tedaj je bila policija primorana film prepovedati in v mesto se je zopet vrnil mir.

Zaključek zimskih olimpijad

V nedeljo 5. februarja so se v Cortini zaključile VII. olimpijske igre, ki so združile na svojih belih poljanah atlete 32 narodov.

Italijani, ki ne slovijo kot dobri orga-nizatorji, so tokrat pokazali velik napredek, tako da so vsi udeleženci in vsa ar-mada časnarjev izrazili svoje veliko za-dovoljstvo nad dovršeno organizacijo olim-pijskih iger. Že v avgustu leta 1954 so začeli italijanski vojaki-alpinci pripravlja-ti 150 km dolgo progo, ki naj bi služila tekmovalcem letošnjih zimskih olimpijskih iger, da pokažejo svoje zmožnosti. Še težje delo pa je čakalo alpince ob otvo-ritvi olimpijskih iger samih, ko so bile dolge proge, zaradi zelo mile zime, brez snega. Noč in dan so bili na delu, da pokrijejo desetine in desetine kilometrov tekalne proge s snegom, ki so ga dovažali iz višjih krajev. Po nekod je bila proga tudi do 40 m široka. Kako naporno je bilo njihovo delo, poznamo iz tega, če pomislimo, da tehta kubični meter snega 600 kg in zadostuje za komaj 6 kv metrov površine v debelosti 25-30 cm. Najtežje de-lo pa je čakalo alpince, ki so bili dode-ljeni veliki skakalnici. Tu so morali sneg znositi v znatno višino in precej na de-belo, pri tem je delalo 30 alpincev skozi ves mesec.

Po tolikih žrtvah in naporih so so končno pričele olimpijske igre, ki so pri-kazale velik napredek modernega zimsk-e športa. Najboljši tekmovalci so odnesli zlate kolajne, ostali pa upanje, da jim bo sreča milejša ob drugi priložnosti. Pred-zadnji dan olimpijskih iger so bile vse trgovine v Cortini oblegane: turisti in športniki so hoteli odnesti še kak videc spomin iz Cortine. Posebno Rusi so hodili po ulicah obloženi do neverjetnosti z za-voji, ki jim prav gotovo ne bodo služili samo za spomin na olimpijske igre.

Na letošnjih olimpijskih igrah je kralje-val predvsem avstrijski športnik, 21-letni Toni Sailer, ki se je izkazal za najboljšega atleta zimskega športa v zgodovini olim-pijad. Pridobil si je tri zlate kolajne in občudovanje in priznanje tisočglave mno-žice in vseh svetovnih športnikov. Po po-klicu je steklar v Kitzbuhelu in avstrijska vlada mu je v znak priznanja darovala 1000 kv metrov zemljišča, da si na njem sezida svojo lastno delavnico, katero bo tudi opremila z najmodernejšimi stroji.

Med državami je največ kolajn odnesla sovjetska Rusija 18 (6 zlatih, 4 srebrne, 8 bronastih); slede Avstrija z 11 (4 zl., 3 sr., 4 br.), Švedska 10 (2 zl., 4 sr., 4 br.), Fin-ska s 7 (3 zl., 3 sr., 1 br.), USA s 7 (2 zl., 3 sr., 2 br.), Švica s 6 (3 zl., 2 sr., 1 br.), Norveška s 4 (2 zl., 1 sr., 1 br.), Kanada s 4 (1 zl., 2 sr., 1 br.), Italija s 3 (1 zl., 2 sr.), Nemčija s 3 (1 zl., 1 sr., 1 br.), Ja-panska z 1 sr., Poljska z 1 br.

Jugoslavijo so zastopali predvsem Slo-venci, a zaradi izredno močnih konkuren-tov s severa so ostali le v sredini lestvice. Najbolje sta se v nedeljo odrezala Poldi in Albin Rogelj, ki sta oba skočila 74 m, dočim je najboljši dosegel 84 m (Fines Hyvardunen).

Ob Aškerčevi stoletnici

Pretekli mesec smo obhajali stoletnico rojstva Antona Aškerca. Ta naš največji pripovedni pesnik je zelo kompleksna na-rava; če bi ga hoteli podrobneje razčleniti, bi ne zadostovalo samo par vrstic ob pri-likih jubilejne proslave.

Aškerca primerjajo nekateri meteorju, ki je zablestel, pa hitro ugasnil. In ne motijo se zelo. Danes namreč še vedno smatramo njegove balade in romane za najboljše v slovenski literarni zgodovini. Kar pa je ustvaril poznejšega, je večinoma zabrisal tok časa. V svojih epskih pesmih je na kratko začrtal nakazano dejanje, nato na-daljeval z dramatičnim, največkrat dialo-gičnim razpletom dejanja; zaključil pa je navadno s kratkim, a močnim, vsebinsko »okroženim finalom. Take so po večini vse njegove najlepše balade, kot Brodnik, Kronanje v Zagrebu, Mejnik i. dr. Z veli-častno, zato bolj široko zgradbo se krasijo romane, n. pr. Svetopolkova oporoka ali Mutec osojski.

Veličina Aškerčeve poezije leži predvsem v epiki. On je pevec naše davne in bližnje preteklosti; v svojo pesem je preлил tudi prigode iz vsakdanjega življenja. Posegel

je še v socialno tematiko in tako pokazal, da živo sočustvuje z bednimi.

Aškerce je bil bojevit in revolucionaren značaj. Razburkano življenje je dobilo svoj najmočnejši izraz v pesniškem ustvarjanju: sprva katoliški duhovnik — čeravno brez pravega poklica — je polagoma začel v protikrščanske struje, dokler se ni priko-pal do panteističnega naziranja. Podal se je v tabor svobodne misli, svoje nove ideje pa je izražal v neštetihi parabolah. Zlasti dela zadnjih let so prežeta z izrazito protikatoliško tendenco: verna slika tega gledanja na svet so pesnitve Mučeniki in Primož Trubar. Toda to je že polemični in propadajoči Aškerce. Tu seveda ni več prostora za pravo poezijo. — Mi pa se hočemo oddolžiti le njegovemu epškemu geniju, ki je postavil trden spomenik ne le sebi, temveč predvsem svojemu narodu in kulturi na sploh.

Snidenje na Travniku

Devet let mladega življenja, devet let, odkar sem zadnjič stopil iz cerkve svetega Ignacija na Travniku. Takrat, še več, pri-jatelj Lojze, ko sva zapuščala gimnazijsko klop in nisva vedela, da jo zadnjikrat

skupaj gledava? Da, deseto leto teče... — odkar me je izpred te cerkve zadnjikrat odpeljal avtobus. —

Take misli so me spremljale vseskozi od doma do državne meje, ko sem po toli-kelem času spet stopil v mesto. Pot je vo-dila skozi predor. Počasi in nemirno sem stopal skozenj, boječ se, da že takoj ob izstopu ugledam nekdanjega prijatelja in — težko mi bo; kako me bo sprejel, kaj naj bo moja prva beseda, ki jo bom mor-al v tej ginljivosti izreči? —

Na Travniku! Znano ime, a vendar sam sebi ne verjamem; predstave izza otroških let so zbledele, misli so se morale odtelj obracati drugam, vendar cerkev še poznam, torej, Lojze, res da sva spet v... —

»Pozdravljen, Bog te sprejmi v sončnem mestu!« so bile prve besede, name naslov-ljene, ki so me presunile. »Ah, Lojze, kot takrat v juniju, ko sva bila še mala gimna-zijca! — Oprostite, da mi rosi oko!«

»Veš, spomini niso vidni, a tako živi in otipljivi. Nikdar ne pozabim tistih časov, da, da v juniju 1947! Teh nekaj let že ni več in tudi midva nisva več tista, zrasla sva. Daj, stopiva v Bratuzevo kavar-no, da se kaj strese raz tebe, kar si odslej nabral, saj te vidim, da si poln »novih« idej in želja...«

Sedla sva sama k mizi. Pred seboj za-gledam »Kat. glase«, ga hočem vzeti v ro-ke, toda previdno se prej razgledam na-okoli. »Ali misliš, da je prepovedan sad? Kaj se tako skrbno oziraš?« me skoraj zafkriljivo useka Lojze, sili ne vidiš poleg tvoj »Sočoc«, vseh vrst italijanske časopise itd.? Že vidim, da svobode skoraj ne poznaš več. Daj, reci eno ali dve o vaši verski, politični in kulturni svobodi! Pravi-jo, da pri vas ni vse svobodno, ali je... Vidiš, saj tudi pri nas ni vse lepo ure-jeno, toda »dihamo« pa le prosto. Še te osnovne človečanske pravice da ne bi imel. Ravnokar sem prišel od sv. maše, pa zaradi tega mi ne bo še nihče očital, da sem kot študent »sazadnjak« ali — po vaše — »mračnjak«, saj je svoboda ven-dar nekaj »modernega«.

»Tako praviš, Lojze! Verjamem ti, da boš tudi v politično življenje morda ne-koč kot jurist stopal po svojem preudarku, jasno in javno izpovedoval svoje misli, toda jaz — pri nas še nisem čital drugega tiska, kot tistega, kateremu pravimo pri nas »linijac« ali »linijski«; ta pa je pri nas vedno ena in ista.«

»No, v Gorici pa imamo mladi kar tri tkzv. klube, torej linije so tudi pri nas, a teh se lahko poslužuješ, pridružiš se

onemu, ki se ti zdi po misli bližji.«

Počutil sem se nesrečnega. Lojze je to uvidel in pustil pogovor o tem. Podala sva se v mislih v otroška leta — leta 1947. V duhu sem videl zlati čas, ko je tudi človek ob bregovih Soče izražal svobodno svoje želje. Danes pa — najraje bi se razjokal. Poprosil sem Lojzeta, naj me pospremi do nekdanjega dijaškega doma, kjer sva skupaj preživela dve najlepši leti zadnje mladosti. Tu sem spoznal, da ti res nihče ne očita, da si človeški družbi škodljiv element, čeprav si ravnokar stopil iz cerkve, kajti obudil se mi je nek-danji smisel svobodnejše sprostitve duha, po katerem lahko tudi krščansko vzgojen človek pokaže svetu svoj obraz tudi tedaj, ko posije sonce pred cerkvena vrata in iz-stopiš ali vstopiš, ne da bi se ti bilo treba pri tem ozirati na desno in levo... — za-radi varnosti.

Ob tej zavesti mi je postala duša težka. Počasi, tiho, toda mučno premišljujeva sem se kot megla pomikal v noč proti domu tik onkraj pregrade, kjer ni najti utehe za željo po svobodnem izpričevanju burnega idejnega prekipevanja, kjer mladost neizrabljena umira v morju duhov-nega mrtvila in brezčilnosti.

Prešernova proslava

Komunistična Prosvetna zveza je priredila v nedeljo veliko proslavo v čast našega Prešerna. Na vse načine je vabila vse Slovence na Tržaškem, naj se ob tej skupni proslavi vsi združijo in skupno počastijo našega prvega pesnika. V obeh izredno komunističnih listih in v »Novem listu« so se razni kulturniki trudili, da bi spravili skupaj v isto dvorano vse slovenske pevke zborove na Tržaškem. Toda ne gre in ne gre in ne bo nikoli slo! Celo titovci in kominformisti se ne morejo zediniti in kako naj bi se komunisti in katoličani! Na kulturnem polju in sploh na nobenem področju katoličan ne more in ne sme sodelovati s komunisti! To je jasno in preizkušeno načelo, ki ga najvišja cerkvena oblast vedno poudarja. In ta je za nas merilo!

»Primorski dnevnik« je že prej objavil imena dvanajstih pevskih zborov, ki da bodo nastopili na velikem Prešernovem prazniku v dvorani 1. maja. Izredno čudno se nam je zdelo, da v kljub tako jasnim in točnim opominom najdemo med temi imeni tudi neki edini cerkveni pevski zbor. Moški del tega zbora sicer niso sami cerkveni peveci, a ženske so do malega vse. V znani župniji velja ta zbor za cerkveni zbor. Ta pevski zbor naj ve, da velja točno papeževo navodilo za vsak cerkveni zbor na Tržaškem! Značilno je tudi, da se hvali neki komunistični tednik, da se je prav v tej majhni tržaški vasi vpisalo v partijo 5 mladih fantov.

Vse to smo napisali kot bratski opomin in ne kot grajo.

Slovenski kominformisti pa so imeli Prešernovo proslavo v Trstu ločeno od titovcev.

Boršt

Vsi slovenski listi prinašajo poročilo o smrti odličnega Borštana Gabarja Mihaela. Bil je dolgo let postajenačelnik v Borštu, srenjski župan in vse dolgo življenje steber prave narodne in krščanske zavesti. Za domovino in cerkev je vzgojil sedem otrok in prav v tem je največja zasluga in zgled, ki ga zapuša rojakom. Velik pogreb je dokazal, kako so ga spoštovali vsi Borštani in mnogi prijatelji iz sosednjih brežanskih vasi. Vsem dobrim srcem ga priporočamo v hvaležno molitev.

Tržaški Breg

Zadnji teden smo tudi v Bregu preživeli v znamenju olimpijskih iger v Cortini. V vsaki vasi, kjer je televizija, govori mladina samo o lepem belem sportu in o srečnih zmagovalcih. Sicer pa sport ne zanima samo fantov, ampak tudi nekoliko mož in deklet. Škoda je le, da se nam sneg vsaj za par dni ne ponudi. Povsod sneži okrog nas, mi pa se samo tolažimo s snegom na slikah.

Kulturno življenje se tudi probuja zlasti v Borštu in v Boljuncu.

V Borštu je mladina igrala znano delo »Slaba veste«, Boljuncani pa so že za božič pripravili lep koncertni večer, ki ga sedaj z uspehom ponavljajo drugod. Borštani razvijajo svoje kulturno delo pod vodstvom komunistične prosvetne zveze. Boljuncani pa nastopajo povsod izredno kot neodvisna skupina; iz časopisov pa jasno izgleda, da se obojni komunisti zelo

trudijo, kako bi to agilno boljunsko skupino pritegnili na svojo stran. Boljuncanom želimo, da bi v svoji težki neodvisnosti vztrajali, mladim Borštanom pa se čudimo, da kar naprej sodelujejo s komunistom. Tako počasi leze na slabo pot versko in narodno najbolj trdna vas v tržaškem Bregu. To je velika škoda.

Lokavci v Bazovici

Prejšnjo nedeljo so v župni dvorani v Bazovici gostovali naši Lokavci z onstran meje. Nekoč sta te dve vasi imeli zelo skupno življenje. V starih časih sta spadali pod isto župnijo Gročano. Meja ju je ločila. Odkar je zapihal malo milejši veter, je v Bazovici dnevno polno Lokavcev, tako tudi Bazovci v Lokvi zlasti ob sobotah. Kjub temu ni bilo prav lahko urediti vsega, kar oblasti zahtevajo. Treba je

Prebivalstvo Gorice v letu 1955

Dne 31. decembra leta 1955 je štela goriška občina skupno z istrskimi izselenci (od 3000-4000) 41.991 stalnih prebivalcev.

V preteklem letu je bilo 261 porok, od teh 4 samo civilne; leta 1954 pa je bilo 235 porok, od katerih 6 samo civilnih.

Rojenih je bilo 634 otrok, v letu 1954 pa 624. Umrlo je v preteklem letu 525 oseb, leta 1954 pa 496. Naraven prirastek znaša torej 109 oseb. Toda ker se jih je precej izselilo, je število prebivalcev kljub temu padlo za 103 enote v primeri z lanskim letom.

Število rojstev znaša po teh podatkih v Gorici 15 otrok na tisoč. Zanimivo bi bilo, ko bi tudi iz naših slov. občin zvedeli za anagrafske podatke iz preteklega leta. Potem bi lahko primerjali ali odgovarjali naravni prirastek na deželi onemu v mestu. Bojimo se, da ne, ker je na deželi vedno manj otrok.

500 prošenj za 9 stanovanj

Za 9 stanovanj v novi stavbi v ulici Lantieri je vložilo prošnjo 500 prosilcev. Komisija za dodelitev stanovanj se je sestala in po novem zakonu ne bo imel

bilo vse polno poti, da smo premagali težave, ki ob takih prilikah prav rade pridejo na dan. Šele 1 uro pred predstavo je bilo vse gotovo. Upamo, da bo kaj boljše, ko se bo rodila »Združena Evropa«.

Gostovanje Lokavcev je bilo že dolgo pričakovano. To se je pokazalo v nedeljo v dvorani. Kljub grdemu vremenu — mrazu in ljubi burji — je bila dvorana polna domačinov. V pozdrav gostom sta domači mešani in ženski zbor zapela več pesmi. Sledila je velika drama v sedmih slikah: Lovski tat, pri kateri so člani Prosvetnega društva Tabor iz Lokve pokazali izredno igralsko sposobnost. S seboj so pripeljali krasne nove kulise, tako, da je bila prireditelj vsem gledalcem zelo zelo všeč. Drama je prežeta lepih in bogatih krščanskih misli, ki jo napravijo kar nalašč za naše odre. Lokavska dramska skupina zasluži vso našo pohvalo, da se je lotila take igre in da jo je tako dostojno in odlično podala.

Takih gostovanj, kot sta bili zadnji dve, Goričanov in Lokavcev, Bazovci skratka ne bodo pozabili.

nihče izmed zavrnjenih prosilcev pravice, pritožiti se na sodišču. V Gorici primanjkuje še okrog 3000 stanovanj. Čeravno so v zadnjih letih zgradili veliko stanovanjskih hiš je pomanjkanje stanovanj še vedno veliko, zlasti še ker so v novih hišah stanarine pretirano visoke in si jih navaden delavec ali uradnik ne more privoščiti. — Pri določanju stanarin v novih stanovanjih bi bila na mestu pametna zakonodaja, ki bi ščitila manj premožne pred verižniki; vsekakor bi take uredbe bile bolj na mestu in bolj potrebne nego zakon o blokiranju starih najemnin.

Odprli bodo dva bloka

Po sporazumu italijanskih in jugoslovanskih obmejnih organov bodo v kratkem odprli na Rafutu nov dvolastniški blok. Na jugoslovanski strani so v ta namen že sezidali carinarnico in prav tako so v isti namen postavili na italijanski strani leseno barako. Skozi novi blok na Rafutu bo sedaj usmerjen ves promet z dvolastniškimi prepustnicami, kar bo v veliki meri razbremenilo blok pri Rdeči hiši. Ta slednji bo sedaj služil le za prehod s potnimi listi in prepustnicami videmskega

sporazuma. Verjetno bodo blok na Rafutu otvorili že v tem mesecu. — Drugi novi blok se pa obeta na Solkanski cesti. Tudi ta bi zelo prav prišel ljudem, ki prehajajo mejo s prepustnicami.

Pustna povorka po goriških ulicah

Kraljestvo »bele dame«, ki se je pričelo preteklo nedeljo z njeno izvolitvijo, je imelo svoj zaključek v nedeljo 6. febr. z mimohodom alegoričnih voz po goriških mestnih ulicah.

Kljub hudemu mrazu (4° pod ničlo) je veliko število občinstva prisostvovalo mimohodu 18 okinčanih voz. Med njimi je bilo več prav lepih in okusno pripravljanih.

Prvo nagrado v znesku 200 tisoč lir so tudi letos odnesli udeleženci iz Gemone s svojim vozom »Družina Čugat pri televiziji«. Drugo nagrado (150 tisoč lir) je dobil voz, ki je predstavljal Noetovo barko, tretjo (90.000 lir) »Ognjegasei v letu 1860«, četrto (60.000 lir) »Angel mestne četrti sv. Roka«; poleg teh so bili nagrajeni še štirje drugi vozovi »Furlanski izseljenec«, »Carobna piščala«, »Ladijski strah« in »Lascia o raddoppia«.

Pustna zabava se je končala s seziganjem »bele dame« na goriškem gradu in s tem je bilo končano njeno enotedensko kraljevanje.

Sovodnje

Izvršni odbor katoliškega kulturnega krožka Sovodnje je imel v nedeljo 5. februarja redni sestanek. Udeležba je bila celotna. Odobreni so bili razni upravni ukrepi za leto. — Sprejeta sta bila nova člana iz Rupe. — V znak hvaležnosti za trud na verskem, kulturnem, narodnem polju, je Odbor soglasno, na tajnem glasovanju podal preč. gospodu Breclju Bogomilu, ustanovitelju Krožka naslov »častnega predsednika«.

Doberdob

Zima tudi nas prav pošteno zdeluje. Pa bi se šlo, toda z vodo je križ, ker so cevi vodovoda pomrzle. Vzrok temu je predvsem to, ker niso dovolj globoko položene. Upamo, da nam bo država pomagala pri tem tako važnem popravilu.

V nedeljo pa smo za dve uri prav pozabili na mraz, ko so nas zares živo zabavali igralci pustne igre »Lazi zdravnik«, katero je priredila K.D.Z. Z veseljem in užitek smo poslušali tudi tržaški tercet »Metuljčke« ob spremljavi g. Sancina. Te dni nas je prizadela smrt dobrega moža Devetak Pavla, starega 80 let, iz Poljan pri Doberdobu. Pogreb je bil na svečnico ob udeležbi veliko ljudi, čeprav je bil hud mraz. Družini naše sožalje in večni

Kino v številkah

Ali veste, koliko gledalcev ima kino vsako leto? 10 milijard. Kinodvoran je 100 tisoč. Vstopnina pa znaša 2.200 milijard.

Največjo filmsko produkcijo ima Amerika. Leta 1953 je bilo v obtoku 344 njenih filmov. Na drugem mestu je Japonska s 302 filmi; sledi Indija s 259, nato Italija s 163 filmi. Italija je največji evropski producent filmov. Glede dokumentarjev pa je celo na prvem mestu na svetu s 579 dokumentarji. Amerika je izdelala le 415 dokumentarjev.

SLOVENSKO KATOLISKO PROSVETNO DRUŠTVO V GORICI

priredi

na Placuti v dvorani Brezmadžne

v nedeljo dne 12. februarja 1956 ob 17.—

in

v torek dne 14. februarja 1956 ob 20.30

PUSTNO PRIREDITEV

s šaloigro

„Mutasti Izidor“

in z drugimi komičnimi prizori.

Prijazno vabljeni!

Vstop samo z vabilom!

Vabilo lahko dvignete v trgovini čevljev pri g. Kosiču v Raštelu in v kavarni Bratuž

Jos. Spillmann:

6

DED IN VNUK

Deček je uprl svoje bistro, nedolžne oči v oči materine: »Vem, mamica, kaj hočeš s tem reči. Da, moliti hočem za starega očeta, ki zahaja v cerkev/krivovercev, samo da mu ne bi bilo treba plačati toliko denarja za kazen.«

»Da, ljubo dete, molila bova. Zdaj pa pojdi in prosí strička, naj pride doli, da skupaj odmolimo večerno molitev.«

Deček se je kmalu vrnil s poročilom, da je striček, gospod Tomaž, odšel pri zadnjih durih ven, da obišče nekega bolnika v mestecu Warrington. Molila sta torej sama rožni venec; nato je mati prigala voščenko in mali John ji je moral čitati iz življenja svetnikov. Tako je minilo nekako pol ure, ko ju je nenadoma zmotilo peketanje konjskih kopit.

»Kdo neki bo?« je vzkliknil John in hitel k oknu. Pred mrežastimi železnimi vrati, zapirajočimi dohod na dvorišče, je bil obstal na konju jezdec, tesno zavrt v svoj plašč. Služabnik je baš vrata odpiral. In ko je jezdec jahal preko dvorišča, ki je bilo že temno, in je prav tisti hip začel iz sohe zadel njegovo obličje, sta

mati in sin spoznala v jezdecu starega gospoda iz grašnice Blainso Hall.

»Ded je,« je šepnil John, »pa sem mislil, da je kak ogleduh.«

»Da, stari oče je,« je potrdila mati vsa začudena, »pojdi, John, pozdraviva ga.«

»Ne, mamica, molil bom zanj, pozdravil pa ga ne bom, dokler bo hodil poslušat protestantovsko pridigo. Saj je tudi stara Marta dejala, da bi ded magari našega strička, svojega lastnega sina, rabljem izdal, če bi le mogel.«

»Jaz ti pa ukazujem! Prav prijazno mu podaj roko! Idiva!« Lady Worthington je zdaj vedela, da je s svojim odhodom iz Blainso Hall sivega tasta le še bolj razkačila; sklenila je, da ga sprejme z vso prijaznostjo in ljubeznivostjo. Držeč otroka za roko mu je hitela naproti. Iskreno mu je dejala: »Dobrodošli v Sankey House!«

»Hm, dobrodošli?« je mrmral stavec, ki ni mogel verjeti v iskrenost teh besed. »Dobrodošli? Mar je »krivoverški« tast, ki niste hoteli biti z njim pod eno streho, dobrodošel? Le zase shranite svoje lepe besede, mylady. Nikar ne mislite, da sem naredil to dolgo pot ob tej akrajno neprijetni burji samo iz prijaznosti in vljudnosti.«

»Vem, da ste storili isto, kar nas tako zelo boli, iz ljubezni, ampak iz napačne

ljubezni, gospod tast,« je krotko odgovorila gospa. »Sedite zdaj po tej naporni ježi k našemu ognju tu v kaminu; časa vrelega vina, ki ga takoj naročim, vam bo dobro delala.«

Ne da hi kaj odgovoril, se je stavec vsedel h kaminu; žar ognja je ostro razsvetljal njegovo obličje. Častljivo bi se bilo smelo imenovati, ako ga ne bi pačil notranji nemir, ki se je izražal v očeh in v vsih potezah obraza. Nastal je najprej molk. Mati in sin sta vprašujoče gledala v poznega obiskovalca.

Ze v naslednjem hipu pa se je mali John spomnil, kaj mu je mati naročila. Dasi se je moral premagovati, je vendarle prijel dedovo roko ter dejal: »Mamica mi je ukazala, da te moram, ded, prisrečno pozdraviti.«

»Mamica ti je ukazala! Sam od sebe torej ne bi tega storil, kajne, John?« je iskal Sir Rihard. Se preden je mogla mati kaj posredovati, je deček, ki ni poznal ne laži ne hinavščine, odločno odgovoril:

»Dokler boš hodil k protestantovski pridigi, bom molil zate; pozdravil pa te ne bi.«

Te odkritosrčne besede iz vnukovih ust so delovale na Sir Riharda, ko da ga je ohlip zadel. »To meni,« je jokal, »ki vse

žrtvujem, ves svoj mir, samo da vas vse rešim beraške palice! Ze vidim: tvoj stric in pa tvoja mati sta storila vse in še nadaljujeta, da tudi tebe uničita in s teboj vred tudi vse nade naše rodbine. Prav zadnji čas je, da jaz vmes posežem.«

Tu je mati namignila, in preplašeni otrok je zapustil sobo; sama pa je na tihem molila in čakala, da se poleže srd starega moža.

Sir Rihard je planil kvišku in razburjen hodil gori in doli po sobi. Slednjič se je nenadoma ustavljal pred snaho: »Pri tej priči mi pokličite mojega sina! Moram vsekakor z njim govoriti.«

»Vašega sina, mojega moža?« je vprašala gospa. »Saj vendar veste, da je na morju in da ga najmanj šest mesecev še ne bo domov.«

»Ne mislim Riharda, starejšega — o, če bi bil ta tukaj!« je zagrmel stavec, »onega drugega mislim, duhovna, ki nas bo vse v nesrečo pahnil.«

»Ni ga v Sankey House,« je kratko dejala gospa.

»Gotovo je tukaj. Mar mislite, da ne vem? Tam v onem koncu biva, v lovski sobi.«

Gospa je vzela v roko svečo: »Napačno so vas obvestili, mylord. Ali hočete za

Črna internacionala

»Tedenska Tribuna« iz Ljubljane javlja, da se bo tako imenovala knjiga Firme Barbieri, ki bo v kratkem izšla. Imela bo čez 300 strani. Knjiga bo sedinstven, dokumentarno izredno bogat prikaz politike Vatikana v preteklosti in zlasti v sodobnosti. Izšla bo istočasno tudi v hrvaščini. V pripravi pa so tudi prevodi v nekatere svetovne jezike.

1. Kdo je ta Fran Barbieri?
2. Iz člankov objavljenih v T.T. je razvidno, da bo knjiga zelo sedinstvena. To povejo že naslovi: Črne poti Vatikana; Vohuni s talarjem.
3. Najlepsi »oevirka« se zdi odkritje jezuitskega tretjega reda in važnega voluškoga središča v Trstu, ki ga vodi škof Antonio Santin.
4. Ko bo knjiga izšla, se bomo o nji še kaj pogovorili, ker bodo delali zanjo veliko propagando. Saj sta od te knjige odvisni rast in rešitev socializma. Pa tudi sreča slovenskega naroda. L.

Z A S M E H

MED NEMANICI

»Karlo, poslušaj, če bi ti sedaj z desno roko segel v blačni žep in bi ti potegnil ven 500 lir, potem bi pa z levo roko segel v levi žep in bi potegnil ven 1000 lir, kaj bi rekel?«

»— Da hlače niso moje.«

LAKOTA IN ZEJA

»Na, fanteč, zemi,« pravi dobrodušna gospa dečku, ki je prosil miloščino. »gotovo prosiš miloščino, ker si lačen, kaj ne?«

»Ne, gospa,« odgovori deček, »stemveč zato, ker je oče žejen.«

OBVESTILA

PASTIRČEK JE IZSEL. — Pri naša igrico, ki utegne služiti pri proslavi 80-letnice sv. očeta.

ČC. GG. DUHOVNIKE goriške nadškofije prosimo, naj do 18. februarja javijo na upravo našega lista koliko ljudskih knjizic o novih obredih velikega tedna želijo za svojo duhovnijo. Knjizica bo stala okrog 70 lir.

PRIHODNI TEDEN bo v ponedeljek in torek celodnevno čiščenje sv. R. T. v goriški stolnici. Skupna ura molitve za Mar. družbo in druge vernike bo v ponedeljek od 3h do 4h. Molili bomo za misijone.

V NEDELJO 12. FEBRUARJA priredi tržaška Marijina družba v ulici Risorta 3 veseloigro

ZVEZDA REPATICA

Začetek ob 5½. — Vabljeni!

DAROVI: Zavedna slovenska služkinja iz Milana daruje za Katoliški dom 2000, za katoliški tisk 1680, za Alojzijevešče 1000 in za Slov. sirotišče 1000 lir.

Iskrena hvala!

ZA SLOV. SIROTIŠČE: N. N. iz Rojana 500 lir.

ZA MARIJANIŠČE: Ob smrti Felicite Cijak daruje Amalija Martelane 500 lir.

O G L A S I

Za vsak mm višine v širini enega stolpea: trgovski L. 20, osmrtnice L. 30, več 7% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budinj v Gorici

menoj v ono sobo, da se sami prepričate.«

»No, morda je res prav ta trenutek odsoten. Ampak trajno stanuje tu v hiši, ali pa vsaj veste, kje je. Se neoj, ta večer mi morate pripomoči, da se sestaneš z njim.«

Mirno je odgovorila lady Worthington: »To ni v moji moči.«

Bojazen, da bo vsa rodbina propala, je zdaj nesrečnega stareca znova razburila, da je kakor v vročici začel vpiti: »Jaz nočem, da bi moja rodbina prišla na beraško palico ali v dosmrtno ječo ali celo na vislice! Rešiti hočem svojo hišo, pa naj velja, kar hoče!«

»Tudi za ceno večnega zveličanja?« je resno vprašala snaha.

»Le malo manj pridiguj, mylady, in rajši poslušajte, kaj vam je takoj storiti, če nečete, da vas v tridesetih dneh z otrokom vred spode iz hiše na cesto. Duhovnik, ki ga imate pod streho, mora Angleško zapustiti; še neoj mi mora sveto prišeci, da za vedno zapusti angleška tla, če ne, naj svoji trmi pripiše moje nadaljnje ravnanje, ko bom prisiljen storiti nekaj, pred čimer me je groza. No, mi hočete pomagati, da to zlosrečno osebo odstranimo odtod?«

(Se nadaljuje)